

het recht op *hulp*: Als je problemen thuis hebt en je wilt weg, dan kun je als *probleemgeval* in uitzonderingssituaties daarvoor de mogelijkheid krijgen. Terwijl het misschien een zeer gerechtvaardigde eis is, dat aan het samenleven in het gezin een eind komt en dat daarvoor geen hulp, maar huisvesting en financiële mogelijkheden nodig zijn.

Het zou een grote stap vooruit zijn, als erkend werd dat het niet aan al die mensen ligt die niet gelukkig leven in een gezin, maar aan *de norm van het gelukkige gezin* zelf, dat veel mensen niet kunnen voldoen aan die norm.

Jong zijn is luxe

De meerderheid van de Tweede Kamer is de opvatting toegedaan, dat het voor jongeren jarenlang veel te gemakkelijk is gemaakt, en dat daar nu een einde aan moet komen: Uitkeringen, recht op wonen, minimumjeugdloon etc. 'We moeten allemaal een stap terug doen', zo luidt het devies en: 'Jongeren moeten leren te vechten voor hun bestaan'. Terwijl aan jongeren de 'geneugten' van de verzorgingsstaat allang voorbij gingen: Het werk was er niet, huizen werden niet gebouwd, minimumjeugdloon werd in veel gevallen ontdoken. Hetzelfde geldt voor de kinderbescherming: Voogden hadden veel te veel pupillen om hun belangen zorgvuldig te verdedigen, in tehuizen waren veel te weinig groepsleiders, geld voor voldoende zak- en kleedgeld was er nooit.

Tegelijkertijd legde die verzorgingsstaat wel een enorme druk op jongeren: Als je niet werkt, tel je niet mee, als je niet uit een gelukkig gezin komt, ben je afwijkend.

De beste dienst die de overheid (regering en parlement) jongeren kan bewijzen, is te erkennen dat de samenleving met al haar normen en waarden jongeren in de knel brengt. Ze moet erkennen dat de justitiële kinderbescherming niet zozeer de jongeren beschermt, maar die normen en waarden. Cellen moeten afgebroken worden, rechten en voorzieningen moeten worden opgebouwd. Dat kan het enige perspectief zijn.

Andrée van Es

Akties

Enkele akties op het gebied van en protesten tegen de kinderbescherming.

eind 60'er jaren

De PSP'er Wiebenga stelt kamervragen over straffen en dwangmaatregelen in kinderbeschermingstehuizen, als platspuiten en isoleren. Antwoord: "Dat gebeurt niet." Met het ontstaan van de eerste JAC's wordt documentatie verzameld over het feit dat dit wel degelijk gebeurt en dat in veel tehuizen absurde discipline heerst. Op politiek nivo houdt met name de PSP zich vanaf deze tijd hiermee bezig (o.a. met voorwaarden die aan subsidie zouden moeten worden gesteld, klachtrecht voor minderjarigen en afschaffing van isolatie).

1969

In Amsterdam wordt het eerste Jongeren Advies Centrum (JAC) opgericht o.a. om hulp te bieden aan weggelopen jongeren. Sindsdien zijn in vele plaatsen JAC's verschenen.

voorjaar 1970

De aktiegroep 'Roze Pamflet' wordt opgericht; 300 mensen, die dagelijks met kinderen in tehuizen werkten verenigden zich. Zij maakten een zwartboek over de slechte situatie voor kinderen en werkers; maar vielen ook hun kollega's aan, die zich niet afzetten tegen raden voor de kinderbescherming, voogdijverenigingen en besturen van tehuizen. (Inmiddels is deze aktiegroep opgeheven).

1970

Verschillende aktiegroepen, ondersteund door de Bond van Wetenschappelijke Arbeiders, eisen dat onder andere de kinderbescherming niet meer onder het Ministerie van Justitie valt, maar dat zoiets als een apart Ministerie voor Jeugd- en Gezinszaken wordt ingesteld. Dat is inmiddels nog steeds niet veranderd.

17 mei 1971

De Belangenvereniging Minderjarigen (BM) wordt opgericht; n.a.v. een kongres in de herfst van 1970 georganiseerd, door de Nederlandse Jeugd Gemeenschap, met de titel 'De bezem door de leeftijds grenzen.' Met name de tehuisbewoners wilden een bond ter bekrachtiging van hun eisen, om het leefklimaat in tehuizen en pleeggezinnen en voor voogdijkinderen op veel punten drastisch te verbeteren. In de loop van de jaren zullen in verschillende steden plaatselijke afdelingen worden opgericht. Tot ± 1980 zal de BM veel akties voeren. Op dit moment is de rek er wat uit, maar de BM bestaat nog steeds.

1971

Een gescheiden vader uit Zaandam, die het gevoel heeft belazerd te worden door de raad voor de kindbescherming, richt het Adviesburo Kinderbeschermings Konflikten (AKK) op.

1972

Release Amsterdam (inmiddels opgeheven) wil afschaffing van de onder toezichtstelling (OTS): "Er zullen zeker kinderen in de knel komen, maar er komen nu óók kinderen in de knel." Later zal het Landelijk Overleg van Werkers in de Alternatieve Hulpverlening (LOAH) deze eis opnieuw stellen: kinderen horen 'procespartij' te worden, d.w.z. recht te hebben op juridische bijstand, hulp en geld voor levensonderhoud e.d.; en in zo'n situatie, is ondertoezichtstelling niet meer nodig.

15 mei 1972

Het gebouw van de Nationale Federatie voor Kinderbescherming in Den Haag wordt een paar uur bezet door leden van de Belangenvereniging Minderjarigen als protest tegen de dreigende sluiting van 50 van de toen 270 tehuizen, omdat dan met name de kleine en gezellige tehuizen geen subsidie meer zouden krijgen.

november 1972

Het W.A. Orthuis in Amersfoort wordt een week lang bezet door de bewoners, met hulp van de BM, omdat een populaire groepsleider dreigt te worden ontslagen. De actie mislukt helaas.

december 1972

De BM voert actie tegen wantoestanden in Huize Carolina in Den Haag i.v.m. slechte woontoestanden, slecht eten en een onmogelijk star regiem. De bewoonsters zijn zó strak gehouden dat ze zelf de BM weren en vermeende wantoestanden ontkennen. In 1974 gebeurt iets dergelijks in Huize Alta Vista in Zeist.

21 juni 1973

Opnieuw worden de gebouwen van de Nationale Federatie voor Kinderbescherming bezet door leden van de BM: dit duurde 3 weken. De BM wilde onder andere meepraten in de organisatie die het saneringsbeleid voor tehuizen bepaalde. De actie slaagde.

1974

De BM verspreidt een pamflet waarin de isoleercellen, lijfstraffen, het boenen van gangen en het maken van wasknijpers gehekelde worden. "Dingen die de onaangepasten moeten leren zich aan te passen aan wat de maatschappij van ze eist." Deze eisen mogen niet worden gesteld, want "diezelfde maatschappij is mede schuldig aan de moeilijkheden waardoor al die minderjarigen in tehuizen moeten zitten. Want wie heeft de omstandigheden veroorzaakt waaronder vader moet werken, daardoor chagrijnig thuis komt en dat op z'n vrouw en kinderen afreageert?"

De Heldringstichtingen in Zetten komen in opspraak o.a. door het veelvuldig gebruik van isoleercellen en andere separatiemethoden. Er wordt zelfs in de Tweede Kamer over gepraat en geprotesteerd tegen het beleid. Maar het zal nog twee jaar duren voordat de protesten konkrete gevolgen hebben.

eind 1974

De Bond van Ouders voor Minderjarigen (BOM) wordt opgericht. Zij stelt dat je uit handen van de kindbescherming moet blijven, want "terwijl er een pincet nodig is om problemen op te lossen, werkt de kindbescherming als een nijptang."

4 februari 1975

De Tweede-Kamer-leden van der Spek (PSP) en van der Heem (PPR) dienen een motie in waarin de Kamer gevraagd wordt het bestaansrecht en de manier van functionaliseren van de BM te erkennen. Deze motie wordt aangenomen door D'66, PPR, PSP, CPN, PvdA en VVD. De BM heeft inmiddels officieel toegang in alle tehuizen maar moet wel met elk tehuis apart onderhandelen. Soms wordt dan de toegang alsnog geweigerd.

1975

Bestuur, directie, medewerkers en bewoners van de Stichting Katholieke Kinderhuizen in Scheveningen houden een demonstratieve optocht naar het Ministerie van Justitie, afdeling Directie Kinderbescherming, omdat hun voorstellen om de hulpverlening te verbeteren en te politiseren niet worden gewaardeerd. Een delegatie mag ten slotte praten en er worden afspraken gemaakt.

1975

Leden van de Bond van Ouders voor Minderjarigen (BOM) en het Adviesburo Kinderbeschermings Konflikten (AKK) proberen op een jubileumkongres van Pro Juventute in het bijzijn van de beschermvrouwe Prinses Beatrix hun grieven kenbaar te maken tegen de werkwijze van de (gezins)voogdij vereniging: "Doelbewust wordt de verwijdering tussen ouders en kinderen vergroot. De begeleiding van ouders en kinderen laat te wensen over en ze worden gemanipuleerd." Voordat de aktievoerders pamfletten kunnen uitdelen, worden ze hardhandig door een overmacht aan politie overmeesterd en een halve dag vastgehouden.

2 september 1975

De PvdA-kamerleden Roethof en Haas-Berger dienen een wetsontwerp in ter verandering van artikel 280 van het Wetboek van Strafrecht. Dit uit 1879 stammende wetsartikel bepaalt dat mensen die weggelopen minderjarigen helpen onderduiken strafbaar zijn. Jarenlang wordt over dit artikel touwgetrokken en nog is er slechts een kleine aanpassing in gekomen, nl. dat het niet strafbaar is als er zorgvuldig hulp verleend is. En zorgvuldige hulpverlening houdt dan o.a. weer in dat de raad voor de kindbescherming gewaarschuwd moet worden.

1976

De BM stelt als ideaal dat in elk tehuis een bewonerscomité zou moeten komen, opdat dat een deel van de taak van de BM kan overnemen. Dit ideaal is nooit goed verwezenlijkt. De kinderbescherming voedt immers niet op tot mondigheid.

1976

De vijf Centrales voor Pleeggezinnen in Nederland maken bekend dat in het vervolg ook homofiele paren kans hebben op toewijzing van een pleegkind. Daarover ontstaat grote opschudding binnen politieke partijen met name bij de KVP (Katholieke Volks Partij). In feite komt het sporadisch voor.

1976

Er wordt een onderzoek ingesteld door het Ministerie van Justitie naar het pedagogisch en psychiatrisch beleid van de Helderingsinrichtingen in Zetten. Met name de directeur-orthopedagoog W. ter Horst komt in opspraak en moet uiteindelijk ontslag nemen.

19 februari 1976

Vara's ombudsman Johan van Minnen valt tegen de toenmalige Staatssecretaris van Justitie uit omdat de BM op dat moment niet wordt toegelaten in de gesloten rijksinrichtingen: "We leven tenslotte niet meer in 1900. Zoals de situatie nu is kunnen deze kinderen bijna geen tegenwicht geven. Ze hebben geen mondigheid en als we ervan uitgaan dat opvoeden niet hetzelfde is als dressereren, dan is dat een hoogst ongewenste situatie." Later zal de BM dus (zij 't slechts officieel) ook toestemming krijgen met directies van rijksinrichtingen te onderhandelen om binnen te mogen.

31 maart 1976

Bezetting van de kamer van Staatssecretaris Zeevalking van Justitie door leden van de BM met de eis toegang in de rijksinrichtingen te krijgen. De politie arresteert. De eis zal pas later worden ingewilligd.

oktober 1976

Het RK observatiehuis Beukenrode in Doorn wordt bezet door pupillen omdat een bierpomp dreigt te verdwijnen (symbool voor het feit dat de jongens langzaam een heel kleine beetje zeggenschap over hun leven in het tehuis begonnen te krijgen). Grote paniek, organisatie van krisisteam en overleg over politie-ingrijpen. Na een dag geven de bezetters zich over. De groepsleider die (ten onrechte) ervan wordt beschuldigd de zaak te hebben georganiseerd, wordt op staande voet ontslagen. Maar de bierpomp is niet verwijderd.

1977

De Karrekiet in Velp komt in opspraak. De BM voert o.a. actie tegen het feit dat de kinderen slecht verzorgd en weinig gevarieerd eten krijgen, terwijl de familie die

het huis exploiteert regelmatig apart van de kinderen luksueus dineert in een zijkamertje. De groepsleiding wordt geïntimideerd en de kinderen hebben absoluut geen inspraak. Er wordt een onderzoekskommissie ingesteld, die geen toegang krijgt. De raad voor de kinderbescherming doet dan onderzoek en vindt 12 punten die verbeterd moeten worden.

1977

Er worden acties gevoerd bij o.a. het Haagse Hervormde Kinderthuis en bij het Haagse Kinderthuis de Zonnebloem, omdat noodzakelijke nieuwbouw al sinds 1950 is beloofd, maar nooit gerealiseerd. Daardoor wordt ook niet meer hersteld en ontstaat verkrotting.

maart 1977

Zes van de acht groepsleidsters bezetten het Imelda kindertehuis in Arnhem. "Overuren zijn niet meer bij te houden. We kunnen geen vakantie opnemen en in één jaar tijd hebben we wel twintig uitzendkrachten gehad; de kinderen hier krijgen steeds andere gezichten te zien." Het bestuur hield voet bij stuk en wie zich niet aan wenste te passen kon ontslagen worden.

april 1977

Het behandelingstehuis de Wielingen in Amsterdam wordt bezet. De bewoners eisen meer aandacht van de groepsleiding, overleg over het functioneren van een groepsleider en een betere regeling van de financiën. De leiding wilde een vermeende aantichtster ontslaan, maar toen sloeg de vlam in de pan. De politie kwam, de meisjes gaven zich over en kregen een paar dagen cel. JAC-medewerkers werd de toegang ontzegd; ouders gingen zich ermee bemoeien. Uiteindelijk is de Wielingen toch ten onder gegaan, omdat onoverbrugbare meningsverschillen ontstonden in het team.

4 juni 1977

Ongeveer 400 tehuisbewoners protesteren op het Binnenhof in Den Haag tegen hun slechte zakgeldregeling. Zakgeld mag geen gunst meer zijn maar moet een recht worden en de bedragen moeten omhoog. Deze eis staat nog steeds op het lijstje van de BM.

najaar 1977

De BM start een actie tegen de negen rijksinrichtingen. Sommige bewoners zijn het er niet mee eens, maar dat kan komen omdat ze al zo geïndoktrineerd en geïntimideerd zijn door werkers en leiding (De BM heeft dan immers nog geen toegang in de rijksinrichtingen). Halverwege 1980 komt een zwartboek uit over veel misstanden in die gesloten rijksinrichtingen.

november 1977

Tijdens de opening van een nieuw gebouw van de raad voor de kinderbescherming

in Haarlem delen het AKK en Release pamfletten uit met een waarschuwing aan iedereen toch vooral uit handen te blijven van die raad.

1978

De Tweede Kamer aanvaardt een wetswijziging waardoor pleegouders het zogenaamde blokkaderecht krijgen nadat ze tenminste een jaar het pleegkind verzorgen. De 'echte' ouders kunnen hun kind nu niet zonder meer naar huis halen, maar moeten daarvoor toestemming krijgen van de rechter.

9 maart 1978

De PSP'er Fred van de Spek dient in de Tweede Kamer een motie in om het geld dat op de rijksbegroting is uitgetrokken voor de kindbescherming "aan te wenden ten gunste van de kwaliteitsverbetering van de hulpverlening in externe en interne kindbescherming, bijvoorbeeld door het doorvoeren van groeps-grootteverlaging en ten gunste van de financiële positie van tehuisbewoners."

De motie wordt gesteund door PSP, PPR, CPN, DS'70 en PvdA. Te weinig, dus verwerpen.

april 1978

De Stichting Belangenbehartiging Gescheiden Mannen en Vaders bezet het kantoor van de raad voor de kindbescherming in Haarlem. Zij vindt dat kinderen in bepaalde gevallen óók aan vaders moeten kunnen worden toegewezen, met name als beide partijen dit willen. De raad zegt dit later toe.

25 april 1978

In de Tweede Kamer wordt het wetsontwerp behandeld ter verruiming van de rechten van pleegouders. Toenmalig Minister van Justitie de Ruiter verdedigt daarin o.a. het recht van homofielen op een pleegkind. In werkelijkheid is dit nog maar weinig gerealiseerd.

zomer 1978

De BM voert actie tegen de 32 regels van het Apeldoornse jongenshuis Nieuw Veldzicht. Zo werd er gewerkt met een boetesysteem voor de kleinste overtreding van die regels (bijv. voeten op tafel-een kwartje, kleren ruilen-een rijksdaalder, fiets niet in rek-een gulden). Staatssecretaris van Justitie geeft de aktievoerders korte tijd later gelijk.

22 januari 1980

Aktiedag tegen de isoleercel naar aanleiding van een zwartboek hierover ('Je voelt je als een beest'), gemaakt door Waer Gebeurt, waarbij alternatieve hulpverlening en BM samenwerkten. Twee bussen met aktievoerders boden het zwartboek aan het Wijn aan en trokken toen naar vier tehuizen waar veel en langdurig geïsoleerd werd. (Op den Berg, Hunerberg, Zetten en Overberg). De direkties van de verschillende te-

huizen wilden wel een praatje maken, maar contact met bewoners mocht absoluut niet. Bij alle tehuizen is steeds geprobeerd met bewoners te praten. Dit lukte ook via op het dak klimmen, gangen instormen e.d. en jawel, bij het laatste tehuis stond de politie klaar om de toegang te versperren. Uiteindelijk resultaat: veel publiciteit en het isoleren is na vragen in de Tweede Kamer aan strengere regels gebonden (het mag niet meer voor straf, maar wel als 'pedagogische maatregel').

8 maart 1980

BM-leden organiseren een bezettingsactie van de Heldringstichtingen in Zetten in verband met voortdurende wantoestanden. De BM werd daarvoor door de politie van het terrein verwijderd, toen zij op verzoek van bewoonsters van paviljoen de Zonnebloem over hun klachten kwamen meepraten. De BM-leden werden veroordeeld tot 100 gulden boete, maar in juli 1981 vrijgesproken. De eisen van de bewoonsters zijn na de bezetting ingewilligd (o.a. leiding niet meer zonder kloppen de kamer in, zakgeld zelf mogen besteden).

15 april 1980

De Leemkule (een paviljoen van de Rekkense Inrichtingen) wordt bezet door BM en bewoners, tegen het op non-aktief stellen van de progressieve directeur Hilgers. Het heeft niet mogen baten want de heer Hilgers is inmiddels ontslagen.

7 mei 1980

De BM bezet de Stichting Jeugd en Gezin in Amsterdam, omdat deze (gezins)voogdijvereniging tehuizen zou bedreigen met een plaatsingsstop, als die tehuizen een kontrakt met de BM sluiten (over de erkenning van de BM als vakbond en de toelating van de BM in dat tehuis).

10 juni 1980

Aktie van de BM tegen de wetenschapper Buikhuisen, die bio-sociaal onderzoek onder kindbeschermingsjongeren wil doen. De BM laat de onderzoeksplannen uitlekken, terwijl Buikhuisen ze geheim wilde houden. Resultaat: veel publiciteit tegen het onderzoek. BM wordt later openlijk gesteund door WIJN (de koepel van tehuisdirekties) en NOW (Nederlandse Organisatie van Welzijnswerk). Het ziet er naar uit dat Buikhuisen zijn onderzoek niet zal kunnen doorvoeren.

juni 1980

BM en bewoners van het Coen-Cuserhuis in Haarlem eisen verbetering van de strenge regels in het huis. Op het laatste nippertje, voor een bezetting uitbreekt, geven direktie en groepsleiding toe aan de eisen van de bewoners. Er wordt o.a. de instelling van een bewonersraad toegezegd.

augustus 1980

Huize Jonkerbosch (bij Nijmegen) wordt bezet door bewoners, BM, KWJ (Katholie-

ke Werkende Jongeren) en groepsleiding. Ook worden er twee demonstraties gehouden. De eis: twee ontslagen groepsleiders terug, direktie weg en een aantal verbeteringen in de strenge huisregels. Resultaat: het bestuur van Jonkerbosch laat akkoord de politie opdraven als BM en KWJ op het terrein gesignaleerd worden.

juni 1980

Bewonersakties in de tehuizen Borneweide en Mariënswaard (Zuid-Limburg) tegen het strenge tehuisregiem. Tevens wordt (mede door bewoners van de Montfortstichting in Bunde) geprotesteerd bij het Ministerie van Justitie tegen de willekeur waarmee voogdij-instellingen en sociale diensten al dan niet met geld over de brug komen.

23 september 1980

De Merveldezaal van de Rekkense Inrichtingen wordt bezet door BM en bewoners en er wordt geprobeerd de isoleercellen af te breken. De actie is gericht tegen de isoleercel en voor het behoud van een aantal progressieve paviljoens. De actie slaagt volledig: de paviljoens mogen blijven en 3 november wordt de isoleercel afgeschaft.

18 oktober 1980

Grootste demonstratie uit de kinderbeschermingsgeschiedenis: meer dan 1000 tehuisbewoners trekken door Den Haag naar het Ministerie van Justitie om te protesteren tegen de bezuinigingen op de kinderbescherming in Bestek '81.

8 november 1980

150 Aktievoerders bezoeken de tuin van Staatssecretaris Haars van Justitie, zetten een tent op in haar tuin en keren een emmer stront om op de stoep onder het motto: "Wie stront maakt moet het zelf maar opruimen." De BM presenteert tevens een knelpuntennota (over verlaging van de groepsgrootte, de isoleercel, het 2/3 afdrachtsysteem, rechtspositie en klachtrecht voor bewoners, het plaatsingsbeleid, begeleid en zelfstandig wonen, zak- en kleedgeldregeling en startgeld voor bewoners die niet op kamers gaan).

12 november 1980

De kantoren van het WIJN in Amsterdam, Groningen, Den Bosch en Zutphen worden bezet door de BM om het WIJN onder druk te zetten actie te gaan voeren tegen de bezuinigingen. Resultaat: het WIJN zegt toe met de regering te gaan praten.

20 november 1980

BM en bewoners bezetten Huize de Vliert in Den Bosch. Zij vinden o.a. dat de leiding te weinig vertrouwen heeft in de bewoners en dat de leiding teveel slaat. Bovendien zijn de regels voor meisjes strakker dan voor jongens. Na een week wordt de geëiste inspraak toegezegd en worden groepsregels veranderd. Inmiddels blijken deze vernieuwingen alweer teniet gedaan.

24 november 1980

Ongeveer 60 jongeren verstoren in Den Haag de vergadering van de VHI (Vereniging van Instellingen voor Hulpverlening aan Jongeren), omdat zij tegen de oprichting zijn van een PAC (Plaatsings Advies Commissie; die zonder inspraak van de jongeren gaat beslissen over hun plaatsing in een tehuis). Het VHI stond op het punt zo'n PAC in te stellen. Al drie jaar lang bleken hier voorbereidingen voor aan de gang, zonder dat er ooit een jongere bij betrokken was. Ter plekke werd de BM Den Haag opgericht. Toegezegd werd dat die voortaan bij de ontwikkelingen betrokken zou worden.

december 1980

Bewoners van Nederlandsche Metray protesteren, d.m.v. handtekeningenactie bij het Ministerie van Justitie tegen bezuinigingen op hun zak- en kleedgeld.

december 1980

Het kongres "75 jaar kinderwetten" wordt verstoord door BM, AKK en alternatieve hulpverlening, omdat er maar 3 BM-ers naar binnen mochten tegenover honderden officiële kinderbeschermers. Na veel gezeur lukt het een grote groep aktievoerders toegang te krijgen en een verklaring tegen Haars en de bezuinigingen voor te lezen. Tussen de middag wordt flink meegechransd aan een uitgebreide lunch. Gevolg: na het eten mogen ze er niet meer in wegens luidruchtig gedrag. De politie wordt erbij gehaald, maar de BM blokkeert de deur en mag er tenslotte weer in.

12 januari 1981

De Snoekheuvel in Amersfoort wordt bezet door bewoners, BM en de ontslagen groepsleiding (ontslagen, omdat zij openbaar gemaakt had dat een aan het tehuis verbonden psychiater een bewoonster wilde laten steriliseren). Eis: de groepsleiding moet terug. Na drie dagen gaat het bestuur door de knieën.

januari 1981

BM-Utrecht brengt sleutelhangers als nieuwjaarskado voor de bewoners langs de tehuizen (symboliek voor: recht op eigen kamersleutel.) Bij Rijksinrichting Den Engh ontstaat ruzie met het personeel, maar het lukt uiteindelijk toch de sleutels door een aantal ramen naar binnen te gooien.

januari 1981

BM, de werkgroep kritiese groepsleiders en het WIJN protesteren in Groningen tegen de vakaturestops in de kinderbeschermingstehuizen. Op 21 februari volgen demonstraties in Groningen en Leeuwarden.

13 maart 1981

Demonstratie bij het Ministerie van Justitie tegen het regeringsbeleid voor de kinderbescherming. Enige rookbommetjes, waarna zeer hard politie-optreden.

Hierna volgt 's avonds een landelijke manifestatie tegen de bezuinigingen in Amsterdam; 's middags heeft de BM nog een tent met allerlei leuzen voor het Ministerie van Justitie in rook laten opgaan. Een resultaat daarvan, blijkt later, dat justitie toch bereid blijkt een vaste zakgeldregeling voor tehuisbewoners in te voeren.

augustus 1981

BM en direktie van de Schutsluis zorgen dat een bewoner die van de kinderrechter naar de Rijksinrichting Kralingen in Rotterdam moest, toch in de Schutsluis mag blijven (waar ook zijn broertje woont). Dit na een aktie tegen de kinderrechter.

september 1981

Protest van JAC Amsterdam, BM en Pressiegroep Kinderbescherming (groeps werkers) in 'open brief' tegen de cel in kinderrechten en tegen de nieuwbouwplannen van het JOC (in Amsterdam), waarin maar liefst 4 isoleercellen zijn opgenomen.

november 1981

Bovengenoemde groep voert een perskampagne tegen de isoleercel. Tevens stellen Mik (D'66) en van Es (PSP) kamervragen over de nieuwbouw bij het JOC. Het antwoord van Scheltema: de isoleercellen komen er toch, met zoveel mogelijk beperkingen, maar "agressief en destruktief gedrag moeten in de hand gehouden kunnen worden en aan alle eisen van veiligheid is voldaan."

december 1981

Een motie van klein links ("geen geld meer voor nieuwbouw of verbouw van afzonderingsruimten") haalt de stemming niet eens, omdat er te weinig ondersteuning is.

januari 1982

Pressiegroep Kinderbescherming, BM en JAC Amsterdam verstoren een nieuwjaarsfeestje van het WIJN, om de bouw van isoleercellen bij het JOC opnieuw onder de aandacht te brengen.

Tevens start een briefkaartenaktie tegen de cel naar het ministerie.

22 mei 1982

Voor de deur van het JOC wordt een "Rock against JOC"-manifestatie gehouden; wéér een poging om de bouw isoleercellen tegen te gaan.

In de Spaarndammerbuurt (waar de nieuwbouw komt) worden bewoners op de hoogte gebracht en om steun gevraagd.

december 1982

Aktie van BM en alternatieve hulpverlening in Nijmegen tegen kinderrechter Dekker uit Den Bosch, die twee meisjes tegen hun wil keer op keer in Zetten wil plaatsen. Resultaat: de meisjes krijgen geld en hoeven niet naar dit gesloten tehuis.

januari 1983

Het weglouphuis in Nijmegen zou met toestemming van de direktie een manifestatie in Rekken houden, waarbij de bewoners kritiek konden spuien. Mislukt, omdat de direktie op het laatste moment dreigt met huisvredebreuk en politie-optreden. Het weglouphuis heeft inmiddels een klacht bij WIJN en justitie ingediend om alsnog een manifestatie te organiseren.

28 januari 1983

Bewoners van drie kinderrechten in Den Haag (de Haagse Hervormde Kinderhuizen, de Stichting Katholieke Kinderhuizen en de Stichting Huize Christina) bezetten met ondersteuning van de BM hun 'huizen'. Tegen de justitiebezuinigingen en het weer in moeten leveren van de prijskompensatie (evenals in 1980 en 1982). Dus tegen: minder zak-, kleed-, ontspanningsgeld en minder geld voor voeding.

Ook in Groningen worden twee tehuizen een tijdlang bezet gehouden. Een week later is er nog een aktie in Groningen tegen de bezuinigingen, waarbij de Stichting voor Jeugd en Gezin, het gebouw daarvan althans, wordt dichtgespijkerd.

(De financiële verslechtering in de kinderrechten bedraagt ten opzichte van 1977 21%. In 1983 bestaan de bezuinigingen uit: 4 miljoen prijskompensatie-inhouding en daarbovenop nog 9,4 miljoen ekstra bezuinigingen).

2 februari 1983

Aktie in de Tweede Kamer naar aanleiding van PSP-vragen over zakgeld. Antwoord van staatssekretaris Korte-van Hemel: zakgeld is geen recht meer, maar een richtlijn, want het geld is op. Herrie, de BM door politie verwijderd.

14 april 1983

De BM bezet het landelijk buro van het WIJN om de landelijke vergadering van het WIJN, die die dag gehouden wordt, onder druk te zetten hardere akties tegen de bezuinigingen te gaan voeren. Akties van het WIJN moeten ook met bewoners gesproken worden. Dit wordt toegezegd.

mei 1983

Zwartboek van BM-Groningen tegen het Schippersinternaat Maria Marijke (o.a. tegen de eigengereide direktie en het grote personeelsverloop). De aktie wordt door ex-groepsleiding gesteund. Resultaat: er gaat gereorganiseerd worden.

november 1983

Tegelijkertijd met dit boek verschijnt 'n zwartboek over rapportage in de kinderrechten. 'Je schaduw is het'.

Er wordt in Amsterdam 'n forum georganiseerd waar voor- en tegenstanders met elkaar bekvechten over de vraag of de rapportage niet moet worden afgeschaft; of de dossiers niet op z'n minst moeten kunnen worden ingekeken, zo nodig veranderd en/

of aangevuld, door de cliënten; of de rapporten, als de beschermde kinderen meerderjarig zijn, niet moeten worden vernietigd i.p.v. opgeslagen en door onbevoegden misbruikt.

Adressen

Alkmaar , RELEASE, Gedempte Nieuwe Sloot 161, 1811 KS	072-120397
Amersfoort , JAC, Lange Gracht 11, 3811 BT	033-634534
Amsterdam , JAC, Amstel 30, 1017 AB	020-242949
Apeldoorn , JAC, Hoofdstraat 177b, 7311 AZ	055-217922
Arnhem , JAC, Sweerts de Landstraat 73, 6814 DA	085-433410
KIS, Sonsbeeksingel 151a, 6822 BM	085-455167
Bergen op Zoom , SOSJALE JOENIT, Hofstraat 19, 4611 TH	01640-41726
Den Bosch , JAC, Past. de Kroonstraat 27, 5211 SB	073-138488
Boxmeer , JAC, Kloostertuin 22, 5831 JT	08855-5266
Breda , JAC, Catharinastraat 7, 4811 XE	076-222590
Capelle a/d IJssel , JAC, Capelseweg 41, 2907 XA	010-513040
Cuyk , JAC, Grotestraat 92a, 5431 DM	08850-16397
Delft , RELEASE, Groenlandselaan 42, 2612 JN	015-121490
Deventer , HAJ, Menstraat 6, 7411 EZ	05700-11926
Dordrecht , JAC, Sluisweg 1, 3311 WV	078-142443
Ede , JAC, Arnhemseweg 6, 6711 HA	08380-21424
Eindhoven , JAC, Kleine Berg 9a, 5611 JS	040-446942
Enschede , JAC, Stadsgravenstraat 38, 7511 ES	053-312146
Gemert , JAC, Kruiseind 59, 5421 NC	04923-2876
Gouda , RELEASE, Nieuwmarkt 1a, 2801 GB	01820-20020
Grave , JAC, Brugstraat 13, 5361 GT	08860-1222
Groningen , JAC, Zuiderdiep 17, 9711 HA	050-183130
Den Haag , SOSJALE JOENIT, Juffr. Idastraat 10, 2513 BG	070-655930